

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Dep./FødevarerErhverv/2.1./KLE

Sagsnr.: 11541

Den 9. september 2011

FVM 926

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet

KOM(2011) 481

Resumé

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EU-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere. Forslaget går ud på, at loftet forhøjes til 85 eller 95 %, det vil sige med 5-35 procentpoints afhængigt af om den oprindelige medfinansieringssats dækker konvergensregioner eller andre regioner, og om den dækker oprindeligt tildelte EU-midler eller de i 2009 til landdistriktsprogrammerne obligatorisk modulerede midler. De højere satser anvendes på de udgifter, der nyanmeldes af medlemsstater, der har modtaget støtte fra enten den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller betalingsbalancestøttemekanismen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 481 af 1. august 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave den 12. august 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at afhjælpe de likviditetsproblemer, som opstår under gennemførelsen af landdistriktsprogrammer for de medlemsstater, der er hårdest ramt af den finansielle og økonomiske krise.

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EU-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere.

Loftet anvendes på hver af programmets fem indsatsområder ("akser") og både på den enkelte betaling, som medlemsstaten anmoder om, og på saldoen.

Ifølge forslaget forhøjes loftet for ELFUL-medfinansiering af støtte ydet til konvergensregioner i de pågældende medlemsstater med 5 procentpoint fra 90 til 95 % for de i 2009 obligatorisk modulerede EU-midler til landdistriktsprogrammerne, henholdsvis med 15-20 procentpoint for de oprindeligt i 2006 tildelte ELFUL-midler til disse programmer. Forhøjelsen er på 10 procentpoints fra 75 % til 85 % for støtte fra de i 2009 modulerede midler ydet til andre regioner (som ikke har behov for så høj EU medfinansiering) i de pågældende medlemsstater henholdsvis, 30-35 procentpoints for de oprindeligt tildelte ELFUL-midler. Den højere sats kan anvendes på de udgifter, der nyanmeldes af medlemsstater, der har modtaget støtte fra enten a) den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller b) betalingsbalancestøttemekanismen eller c) medlemsstater, der omfattes af traktaten om den europæiske stabiliseringsmekanisme, der er undertegnet den 11. juni 2011.

Kommissionen har oplyst, at der er tale om Ungarn, Rumænien, Letland, Portugal, Grækenland og Irland. Ungarn er dog igen udtrådt af betalingsbalancestøttemekanismen.

EU-medfinansieringssatsen hæves fra det tidspunkt, hvor de pågældende medlemsstater får ændret deres programmer, men inden for uændret EU-budget 2007-2013 for de pågældende medlemsstater/programmer. Forhøjelsen medfører, at de mellemliggende ELFUL-betalinger

kan forøges i forhold til den oprindeligt fastlagte kadence, således at de medlemsstater, der er omfattet, får en likviditetsmæssig fordel. Forhøjelsen af medfinansieringssatsen kan altså resultere i højere ELFUL-refusion i nær fremtid til de berørte medlemsstater. Endvidere vil disse medlemsstater have mulighed for at forøge EU's relative medfinansiering for det samlede program, hvis de samtidig reducerer den nationale offentlige medfinansiering og dermed de samlede offentlige udgifter i programmet. Det fremrykkede forbrug af EU-midler for de pågældende medlemsstater kan medføre behov for øget ELFUL-budget i 2011 og 2012, der dog vil blive modsvaret af mindre forbrug senere. Ændringen vil kun midlertidigt få finansielle virkninger for fonden, idet det samlede ELFUL-budget til udvikling af landdistrikter og dets årlige fordeling er uændret.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget vil ikke kunne anvendes af Danmark, idet Danmark ikke har fremsat anmodninger om støtte under betalingsbalancestøttemekanismen eller den finansielle stabiliseringsmekanisme.

Forslaget indebærer en udgift på EU's budget for betalinger på 90 mio. € i 2011 og 470 mio. € i 2012. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 13,5 mio. kr. i 2011 og 70 mio. kr. i 2012, som der kompenseres for ved afslutningen af programperioden. Det vil sige i 2015, da forpligtelsesbevillingerne ikke ændres.

I forhold til en situation, hvor den samlede landdistriktstildeling til de berørte medlemsstater og programmer udnyttes fuld ud, indebærer forslaget alene fremrykning af betalingsbevillinger. Idet Kommissionen i begrundelsen for forslaget argumenter for, at forslaget vil sikre, at de berørte medlemsstater fortsætter gennemførelsen af landdistriktsprogrammerne, kan det ikke udelukkes, at forslaget i forhold til en situation uden øget EU-finansiering betyder, at de samlede betalingsudgifter over programperioden øges.

Kommissionens tilkendegivelse i forslaget om, at man på baggrund af medlemsstatens anmodning om at blive omfattet af foranstaltningen og under hensyntagen til udviklingen i indgivelsen af anmodninger om mellemliggende betalinger i 2012 vil undersøge behovet for yderligere betalingsbevillinger og i givet fald fremsætte forslag om nødvendige foranstaltninger til budgetmyndigheden vil ligeledes kunne føre til yderligere statslige udgifter i perioden 2013-2015. Der er ikke opstillet noget overslag for 2013, idet der vil blive taget højde for eventuelle finansielle følger i budgetproceduren, hvis usædvanlige omstændigheder ifølge Kommissionen fortsat berettiger forhøjede medfinansieringssatser.

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende overfor en ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, da det vil kunne foregribe forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer.

Danmark er grundlæggende skeptisk overfor forslaget om en midlertidigt øget EU-medfinansieringssats for gældsramte medlemsstater, idet relevansen af national medfinansiering som middel til at sikre nationalt ejerskab og kvalitet i projekterne er ikke mindre i medlemsstater, der har svage offentlige finanser.

Generelle forventninger til andre medlemsstaters holdning

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere har været forelagt Folketingets Europaudvalg.